

19/4 2007

27. EUU-MØDE

4. udgave

FO=Forhandlingsoplæg

L=Lukket behandling

Europaudvalget

holder åbent møde:

fredag den 20. april 2007, kl. 11.00

i værelse 2-133

Dagsorden:

- FO 1. Rådsmøde nr. 2795+2796 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. april 2007
Forelæggelse ved udenrigsministeren
- L 2. Henvendelse fra Europa Nævnet vedr. forslag til ny bevilling til Europadebat og Oplysning for 2008-2010
Alm. del (06) – bilag 300 (Forslag fra Europa Nævnet til ny bevilling)
- L 3. Eventuelt

Der vedlægges foreløbig oversigt over det under punkt 1 nævnte møde.

Andre arrangementer for Europaudvalgets medlemmer i uge 16:

Fredag 20/4-07 kl. 09.30-11.00: Møde med de danske MEP'ere

Andre arrangementer for Europaudvalgets medlemmer i uge 17:

Tirsdag 24/4-07 kl. 09.00-12.00: Høring om havpolitik

Onsdag 25/4-07 kl. 09.30: Europaudvalgsmøde (samråd om de danske forbehold)

Onsdag 25/4-07 kl. 14.00-15.00: Underudvalgsmøde

Onsdag 25/4-07 kl. 14.00-15.00: Besøg af Albaniens parlamentsformand

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

For yderligere information se
www.euo.dk/dagsorden

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. april 2007
Revideret foreløbig oversigt, 2. udgave

- Udg. 1. Det vestlige Balkan
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 2)
Udvalgsmødereferat:
Alm. del (06) – bilag 251, side 903 (senest behandlet i EUU 2/3-07)
2. Mellemøsten
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 4)
Udvalgsmødereferat:
Alm. del (06) – bilag 251, side 903 (senest behandlet i EUU 2/3-07)
3. Centralasien-strategi
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 6)
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 7 (supplerende samlenotat)
4. Sudan
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 8)
Udvalgsmødereferat:
Alm. del (06) – bilag 251, side 906 (senest behandlet i EUU 2/3-07)
5. Iran
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 10)
Udvalgsmødereferat:
Alm. del (06) – bilag 251, side 905 (senest behandlet i EUU 2/3-07)
6. (Evt.) WTO/Doha-runden
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 12)
Info-note (05) I 64 (referat af åbent samråd om WTO 9/6-06)
Udvalgsmødereferater:
Alm. del (06) – bilag 217, side 793 (senest behandlet i EUU 9/2-07)
(05) side 1734 (behandlet i EUU 14/7-06)
(05) side 1670 (behandlet i EUU 23/6-06)
7. EU-USA topmøde den 30. april 2007
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 14)
8. Golf Cooperation Council (GCC)
Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 16)

9. Afghanistan

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 18)

Udvalgsmødereferat:

Alm. del (06) – bilag 217, side 792 (senest behandlet i EUU 9/2-07)

10. Forlængelse af EU's fælles holdning over for Burma

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 20)

11. Forhandlingsmandat vedr. forhandling af associeringsaftale med Centralamerika (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua og Panama)

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 22)

12. Forhandlingsmandat vedr. forhandling af associeringsaftale med Andin-landene (Bolivia, Colombia, Ecuador og Peru)

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 24)

13. Åbning af forhandlinger om frihandelsaftaler med ASEAN-landene, Indien og Korea

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 26)

Alm. del (06) – bilag 213 (fortroligt) (notat af 13/2-07 om Kommissionens mandat)

14. Gennemførelsen af den 10. Europæiske Udviklingsfond

– *Ventes vedtaget på dette eller et senere rådsmøde*

KOM (2006) 0650

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

FO 15. Henstilling fra Kommissionen til Rådet om Det Europæiske Fællesskabs deltagelse i forhandlingerne om kommerciel hvalfangst i Den internationale Hvalfangstkommission (IWC)

– *Sagen forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

SEK (2007) 0115

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 8 (henvendelse fra Den Nordatlantiske Gruppe)

Alm. del (06) – bilag 244 (grundnotat af 13/3-07)

Alm. del (06) – bilag 282 (høringssvar)

Alm. del (06) – bilag 243 (fortroligt) (Kommissionens henstilling til Rådet om deltagelse i forhandlingerne)

16. Somalia

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

Udvalgsmødereferater:

Alm. del (06) – bilag 217, side 792 (seneste behandling i EEU 9/2-07)

Alm. del (06) – bilag 173, side 690 (behandlet i EEU 18/1-07)

17. Zimbabwe

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 5 (tillæg til samlenotat)

18. Dødsstrafmoratorium

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 6 (tillæg til samlenotat)

19. Eventuelt

Alle punkterne hører under Udenrigsministeriets ressort

20. Siden sidst

a) Status for arbejdet med retsgarantier i EU's terrorlister

Alm. del (06) – svar på spørgsmål 33 (fortroligt) (brev fra Rådet til MKO)

Referat af 27. Europaudvalgsmøde fredag den 20. april 2007, kl. 11.00

Til stede: Elisabeth Arnold (RV) formand, Charlotte Antonsen (V) næstformand, Per Dalgaard (DF), Helle Sjelle (KF), Svend Auken (S), Jens Christian Lund (S), Lone Dybkjær (RV), Niels Helveg Petersen (RV), Steen Gade, Frank Aaen (EL), Sofia Rossen (IA).

Desuden deltog udenrigsminister Per Stig Møller.

FO Punkt 1. Rådsmøde nr. 2795+2796 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. april 2007

Udenrigsministeren: Jeg vil som sædvanlig alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Udg. 1. Det vestlige Balkan

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udvalgsmødereferat:

Alm. del (06) – bilag 251, side 903 (senest behandlet i EEU 2/3-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

2. Mellemøsten

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferat:

Alm. del (06) – bilag 251, side 903 (senest behandlet i EEU 2/3-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Svend Aukens holdning var, at efter alt, hvad man har hørt og set, har den katastrofe, som er under udvikling, nu antaget sådanne proportioner, at man bliver nødt til at gøre noget. At henholde sig til køreplanen er at stikke hovedet i busken. Svend Auken henviste til, at Herbert Pundik havde skrevet en fremragende artikel om det forleden dag, hvis konklusion han var helt enig i. Vi bliver nødt til fra EU's side at finde ud af, hvilken nærområdepolitik vi kan føre, også i forhold til den palæstinensiske myndighed.

Steen Gade mente, man blev nødt til at indstille sig på, at der foreligger en ny regeringsdannelse i Palæstina, og skal vi ud af dødvandet, er der brug for et europæisk initiativ, hvor man ser helt anderledes positivt på denne samlingsregering, som er det bedste, vi kan få, som sagen ligger.

Udenrigsministeren svarede Svend Auken og Steen Gade, at alle havde registreret, at der var kommet en ny regering, og derfor har Kommissionen også for et par dage siden haft møde med den nye finansminister, som jo er uafhængig, og aftalt, at man vil forlænge den nuværende mekanisme, og at man vil finde en mekanisme, som kan betyde, at vi kan give bistand eller eventuelt øge bistanden, uden at pengene går i Hamas' kasse. Vi har kontakt med den nye regering, og vi ser på, hvordan vi skal justere politikken. Vi har nu fået forklaret, at det, man har sagt, ikke betyder, at man vil angribe inde i Israel. Der er kontakter nu, og de kan også føre til en ny politik.

Udenrigsministeren mente ikke, at køreplanen for fred er død. Køreplanen er fortsat "the only show in town", og den er stadig væk den eneste, der er godkendt af FN's sikkerhedsråd. Den kan måske siges at være skindød, men det nytter ikke noget at erklære den for død, for det er den, alle parterne i konflikten bygger på. Vi vil arbejde med den palæstinensiske regering, og vi vil arbejde med den israelske regering, for begge har en interesse i, at der sker fremskridt.

Svend Auken sagde, at han ikke havde erklæret muligheden for fred død, men vejen til fred er en langstrakt proces med forskellige faser, der bygger på en stadig opbygget tillid, og al erfaring med procestankegangen viser, at den fremmer mistillid plus – under henvisning til at modparten ikke overholder sine forpligtelser – tillader grove selvstændige initiativer. Det, der er sket på bosættelsesområdet, siden køreplanen blev lanceret, er desværre en illustration.

Spørgsmålet er, om tidspunktet ikke snart nærmer sig til, at man skal lave en fredskonference og så lægge det fornødne pres på parterne. Elementerne i den endelige løsning er jo kendt og meget gennearbejdet, og hovedideen er at skabe et sikkert Israel og et bæredygtigt Palæstina. Men det bliver kun til noget, hvis der er et pres udefra.

Han var godt klar over, som udenrigsministeren nævnte, at vi er i dialog med det palæstinensiske styre, men alle beretninger, vi får derfra, tyder på, at den humanitære katastrofe er meget omfattende. Nu er også deres sundhedssystem brudt sammen.

Udenrigsministeren var fuldstændig enig med Svend Auken i, at vi ikke er kommet ret langt med køreplanen for fred. Tillidsskabende foranstaltninger er vigtigt, og derfor er der også fornuft i det, som Abbas har foreslået. Svend Auken havde også ret i, at stort set alle ved, hvordan det vil ende.

Spørgsmålet er, hvorfor der skal flyde så meget blod, før vi kan nå derhen. I det hele taget troede udenrigsministeren ikke, Svend Auken og han var særligt uenige. Status quo er bestemt ikke nogen løsning.

Udenrigsministeren havde ført forskellige samtaler om muligheden for en fredskonference som den, Svend Auken omtalte, men han kunne ikke i et åbent samråd gå i detaljer hermed.

Det er netop en humanitær katastrofe, vi vil undgå. Vi har sagt, at børnene skal ikke undgælde. Spørgsmålet er, hvordan vi kan finde en måde, så pengene går fuldstændig uden om Hamas. Den mekanisme, man diskuterer, ser fornuftig ud.

3. Centralasien-strategi

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 7 (supplerende samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Svend Auken var positiv over for EU's strategi i Centralasien og syntes, det var et vældigt godt initiativ. Han mente dog, der manglede et væsentligt aspekt, nemlig miljø- og klimaaspektet. I hvert fald fremgår det ikke tydeligt.

Når det drejede sig om forhandlinger med olieselskaber, var det hans indtryk, at de centralasiatiske stater blev snydt, så vandet drev af dem. Derfor har EU, som også har en forsyningsinteresse, en interesse i at fremme opbygningen af institutioner i området.

Udenrigsministeren sagde til Svend Auken, at miljøet er med. Miljø og klima kommer nok ind i samme drøftelse.

4. Sudan

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Udvalgsmødereferat:

Alm. del (06) – bilag 251, side 906 (senest behandlet i EEU 2/3-07)

Udenrigsministeren: Fokus for drøftelsen vil være på de politiske forhandlinger omkring styrkelsen af den Afrikanske Unions fredsbevarende mission og på den fortsat alvorlige humanitære situation i Darfur. FN's særlige udsending Jan Eliasson, der netop har været i Sudan og har deltaget i Sikkerhedsrådets drøftelse i denne uge, vil deltage i mødet.

Vi er i den seneste uge nået et lille skridt videre i forhold til gennemførelsen af FN's plan i 3 faser for styrkelsen af den nuværende operation i Darfur. Sudans regering har meddelt, at den vil acceptere alle elementer i planens fase 2 bestående af en større støttepakke fra FN til AMIS på ca. 3.000

mand.

Det er en positiv udvikling, men der udestår fortsat sudanesisk accept af den helt afgørende fase 3 vedrørende en overgang til en AU-FN hybridstyrke. Sudan sætter fortsat spørgsmålstegn ved styrkens størrelse samt den fælles AU-FN kommando. Uden en væsentlig FN-komponent i kommandostrukturen vil det være vanskeligt at få FN til at overtage finansieringen af missionen og dermed at få de afrikanske lande til fortsat at stille med styrker.

I den forbindelse vil jeg tilføje, at FN's generalsekretær Ban Ki Moon i starten af april har bedt om ekstra tid til at gennemføre forhandlinger med Sudans regering, inden vi går videre med yderligere sanktioner. Denne anmodning vil vi respektere, men fører de nuværende forhandlinger ikke til fremskridt, er vi klar på at se på sanktionsinstrumentet igen for at fastholde presset på Sudans regering.

Siden AMIS blev deployeret i 2004, er 17 soldater blevet dræbt, heraf 9 inden for de seneste to måneder. Rwanda, der bidrager med ca. 2.000 af AMIS' 7.000 mand styrke, har i marts truet med at trække sine soldater ud, hvis ikke missionen snarest styrkes militært, logistisk og finansielt. I Senegal gøres lignende overvejelser. Vi har gjort fremskridt med accepten af fase 2, men der ligger fortsat en stor udfordring i forhold til at komme videre med fase 3. Vi skal helst nå videre, inden AMIS' nuværende mandat og finansiering udløber den 30. juni 2007. Det er min vurdering, at AMIS er presset til grænsen.

Vi må derfor fra europæisk side igen lægge kræfter i at samle det internationale samfund for at sende et klart signal om, at Sudans regering skal acceptere AU-FN hybridstyrken.

Endelig har jeg en god nyhed. I går godkendte Rådet udnævnelsen af ambassadør Torben Brylle til EU's særlige repræsentant for Sudan pr. 1. maj 2007. Det er en vigtig EU-toppost, vi nu får placeret en særdeles velkvalificeret dansker på. Ambassadør Brylle har siden marts været vores ambassadør i Kairo, der også dækker Sudan, og har stor Afrikaerfaring.

Svend Auken erklærede sig helt enig i det, udenrigsministeren sagde.

Steen Gade erklærede sig ligeledes enig i det, udenrigsministeren sagde, og havde forstået, at man vil give styret en chance til.

Kan udenrigsministeren sige noget om den bevægelse, der ser ud til at være i Kinas holdning, som har fået en del medieopmærksomhed? Hvor meget kan man stole på, at Kina faktisk presser på for alvor?

Er kontrollen med overflyvninger helt ude af den aktuelle situation?

Udenrigsministeren sagde i sin besvarelse, at USA's tålmodighed er ved at være slut. Udviklingsministeren tager sagen op med Kina i disse dage, og udenrigsministerens indtryk var, at også Kinas tålmodighed var ved at være

slut. Men samtidig giver Kina styret infrastrukturpenge. Også EU's tålmodighed må være slut på et tidspunkt, men vi kan ikke sidde det overhørigt, når generalsekretær Ban Ki Moon beder om ekstra tid.

En skærpelse af sanktionerne kræver et nyt mandat fra Sikkerhedsrådet, og det er der ikke udsigt til.

5. Iran

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Udvalgsmødereferat:

Alm. del (06) – bilag 251, side 905 (senest behandlet i EEU 2/3-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

6. (Evt.) WTO/Doha-runden

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Info-note (05) I 64 (referat af åbent samråd om WTO 9/6-06)

Udvalgsmødereferater:

Alm. del (06) – bilag 217, side 793 (senest behandlet i EEU 9/2-07)

(05) side 1734 (behandlet i EEU 14/7-06)

(05) side 1670 (behandlet i EEU 23/6-06)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Svend Auken ville gerne høre lidt om forhandlingerne i Doha-runden.

Steen Gade ville også gerne have en analyse af forhandlingssituationen og høre mere om det, der står i notatet om chancen for, at G4 kommer ind i billedet, og om det forhold, at nogle lande i EU understreger, at Kommissionen skal holde sig inden for forhandlingsmandatet – altså at EU ikke skal give sig. Han mente, vi fra Danmark i virkeligheden mener, at EU skal give sig.

Udenrigsministeren sagde, at man da godt kunne erklære Doha-runden for død, men han ville advare mod helt at begrave den. G4 og G6 er i gang, men de er ikke kommet nogen vegne. Den amerikanske præsident kan muligvis få "fast track" proceduren forlænget, men kun hvis det ser ud til, at der kommer noget ud af det.

I svaret til Steen Gade sagde udenrigsministeren, at der var en vis bevægelse, men der mangler en reel bevægelse. I et åbent samråd ville han ikke sige mere om det.

Det er klart, at Kommissionen har et mandat, og et sådant mandat kan man ikke komme uden om uden at gå tilbage til mandatgiver, men den danske position vil være, at hvis Kommissionen kommer tilbage og beder om at få et bredere mandat, så vil vi støtte det. I et åbent samråd kunne han ikke sige, hvordan de enkelte lande stillede sig til sagen.

7. EU-USA topmøde den 30. april 2007

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Svend Auken erkendte, at klima bliver nævnt, men det virker som et konversationsemne, som skal skabe en "feel good" stemning.

Han mente, man i virkeligheden kunne sidestille faren for klimaforandringer med terror, hvor man sikrer sig mod det værst tænkelige tilfælde. Kunne det ikke være et godt initiativ fra Danmark at anmelde, at vi ønsker at sidestille klimaforandringer med terror med alle de konsekvenser, det har for beredskabet og mobiliseringen? Han var godt klar over, at det ikke var noget, man kunne få den amerikanske regering med til, men her var virkelig et sted, hvor det lederskab, som EU skal påtage sig, for alvor kan manifestere sig. Det ville være godt, hvis den kommende værtsnation for FN's klimakonference nævnte det.

Udenrigsministeren svarede, at klima er med i samtalerne med USA, og der er også i USA en vis forståelse for klimaproblemerne – også fra Bush's side. Vi arbejder kraftigt for, at klima kommer med. Vi interesserer os bl.a. for, hvordan Afrika kan få overført den rigtige nye teknologi, og Danmark leder den task force, som beskæftiger sig hermed.

Udenrigsministeren troede ikke, Svend Auken ville sidestille klimaproblemer med terror, men mente, at man også med hensyn til klimaproblemerne skulle beskæftige sig med det værst tænkelige tilfælde. Det er den danske regering fuldstændig med på.

Svend Auken mente ikke, at man kunne sidestille klimaforandringer med terror på den måde, at de skal behandles ens, men de skal tages lige alvorligt. Han håbede, det også kunne blive USA's synspunkt, idet han pegede på, at selv når man ser Al Gores film, er der et spring fra diagnosen til løsningen, som er noget med at lave en hybridbil og lignende, altså små elementer.

Udenrigsministeren var enig i, at klimaforandringer skal tages lige så alvorligt som terror. Vi tager det også alvorligt med vedvarende energi og har f.eks. fordoblet budgettet herfor.

8. Golf Cooperation Council (GCC)

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Afghanistan

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 18)

Udvalgsmødereferat:

Alm. del (06) – bilag 217, side 792 (senest behandlet i EEU 9/2-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

10. Forlængelse af EU's fælles holdning over for Burma

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Udenrigsministeren: EU's fælles holdning over for Burma udløber den 30. april 2007. Der har været enighed om, at den fælles holdning vil blive forlænget med yderligere 12 måneder. Burmasagen vil således ikke blive diskuteret på GAERC.

Forlængelsen sker på den triste baggrund, at situationen i Burma ikke er forbedret – man kan vel nærmest sige tværtimod.

Der forventes vedtaget rådskonklusioner som et supplement til den fælles holdning, der skal understrege EU's politik og fortsatte engagement i udviklingen i Burma.

Steen Gade var enig i, at man ikke kunne gøre andet end at forlænge sanktionerne, men rejste spørgsmålet, om vi ikke er i en situation, hvor vi måske skulle stramme dem.

Han havde forstået, at Burma ikke er med i frihandelsaftalerne inden for ASEAN, og ville gerne vide, om det var rigtigt.

Per Dalggaard pegede på, at der i notatet om Burma står: "I oktober 2004 strammede EU sine sanktioner over for militærregimet. For ikke at ramme den almindelige befolkning åbnedes samtidig for en styrket bistand på bl.a. uddannelses- og sundhedsområdet. ... Da der ikke er sket fremskridt på demokrati- og menneskerettighedsområdet i Burma i det seneste år, bør den fælles holdning forlænges." Han rejste spørgsmålet, om der ikke er en risiko for, at den holdning blot vil medføre en opretholdelse af status quo, så vi ingen vegne kommer, idet Per Dalggaard mente, at man gav med den ene hånd og tog med den anden.

Udenrigsministeren svarede Steen Gade, at han på sin rundrejse i området havde drøftet mulighederne for at stramme kursen, men det mente man ikke, vi kunne få noget ud af.

Burma er holdt ude af frihandelsaftalerne.

Udenrigsministeren svarede Per Dalggaard, at han ikke kunne se nogen modsigelse i vores to politikker, som han faktisk mente gik hånd i hånd. Det

nytter ikke noget, at vi vender ryggen så meget til Burma, at civilsamfundet bryder sammen. Vi skal prøve at hjælpe det civile samfund, men vi smækker kassen i over for regimet.

11. Forhandlingsmandat vedr. forhandling af associeringsaftale med Centralamerika (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua og Panama)

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

12. Forhandlingsmandat vedr. forhandling af associeringsaftale med Andin-landene (Bolivia, Colombia, Ecuador og Peru)

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 24)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Åbning af forhandlinger om frihandelsaftaler med ASEAN-landene, Indien og Korea

A-punkt

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 1 (samlenotat side 26)

Alm. del (06) – bilag 213 (fortroligt) (notat af 13/2-07 om Kommissionens mandat)

Udenrigsministeren: Danmark støtter Kommissionens forslag til mandater for frihandelsaftaler med ASEAN-landene, Indien og Sydkorea. Mandaterne ligger i alt væsentligt tæt op ad de udkast, som i fortrolig form er blevet oversendt til Europaudvalget den 9. februar 2007.

Som vi har haft lejlighed til at drøfte ved forskellige lejligheder de forløbne måneder – senest under forespørgselsdebatten i sidste uge – er EU's kommende forhandlinger om bilaterale og regionale handelsaftaler vigtige af flere grunde. Aftalerne vil bl.a. udgøre et nyttigt supplement til forhandlingerne i WTO, der fortsat er EU's førsteprioritet. Det er et væsentligt mål, at resultaterne af handelsaftalerne på sigt skal indarbejdes i WTO og dermed bidrage til at styrke det multilaterale handelssystem.

Det kan bl.a. ske ved i aftalerne at styrke samarbejdet med de nye vækstøkonomier i Asien om miljø og sociale rettigheder. På den måde kan en aftalebaseret dialog med disse lande fremmes på områder, som WTO's medlemmer endnu ikke er rede til at indgå aftale om multilateralt.

Derudover har det været vigtigt for Danmark, at handelsaftalerne juridisk og institutionelt sammenkædes med EU's eksisterende politiske samarbejdsaftaler med de pågældende lande. Derved sikres en sammenhængende ekstern politik i forhold til EU's politiske prioriteter. Denne sammenhæng fremhæves i både mandatudkast og rådskonklusioner.

Svend Auken syntes, det var glimrende, at man tog miljø- og sundhedsspørgsmål med, men det vil også være vigtigt at få nævnt klima. Det vil ikke være acceptabelt, hvis der skal gøres en stor indsats i en del af verden, at man i en anden del af verden ikke gør noget.

Frank Aaen spurgte, hvorfor regeringen ikke havde forelagt forhandlingsoplæg vedrørende dagsordenens punkt 11-13 om frihandelsaftaler og ikke søger mandat i Europaudvalget til disse vigtige sager, som sætter betingelser for, hvordan globaliseringen skal udvikle sig – herunder hvordan arbejdstagerrettigheder skal håndteres.

Er regeringen enig i, at disse aftaler skal indeholde sanktioner, hvis landene systematisk overtræder dem, som det f.eks. sker i Columbia?

Steen Gade så, at man havde medtaget nogle generelle betragtninger om inddragelse af bæredygtighed i frihandelsaftalerne, og han var godt klar over Folketingets vedtagelse om sagen forleden dag, men kunne alligevel godt være lidt bekymret for, om man havde fået miljøet og de lønmodtagerrettigheder og faglige rettigheder, Frank Aaen havde været inde på, tilstrækkeligt højt op på dagsordenen. Han ville gerne have et notat om sagen.

Helt overordnet gik han ud fra, at det var den danske regerings politik, at klima skal betones i alle typer af forhandlinger.

Udenrigsministeren svarede Svend Auken, at klima kommer med i forhandlingerne.

I svaret til Frank Aaen sagde udenrigsministeren, at man havde fulgt sædvanlig praksis og ville forelægge forhandlingsoplæg på et senere tidspunkt. På nuværende tidspunkt vil man gerne høre synspunkter fra Europaudvalget.

Han var enig i – hvilket også fremgik af folketingsdebatten – at ILO-rettigheder skal med. Den danske position må være at få dem indarbejdet.

Frank Aaen forstod ikke, hvorfor man ikke kan have tidlige mandatgivning som på alle andre områder.

Han spurgte, om der er en mulighed for, at man i forbindelse med godkendelse af handelsaftaler kan sige, at lande, som systematisk overtræder arbejdstagerernes rettigheder, kan rammes af sanktioner, indtil de får bragt forholdene i orden.

Udenrigsministeren gentog i sit svar til Frank Aaen, at man havde fulgt sædvanlig praksis, men han var enig i, at man nok skulle have sådanne

sager tidligere frem til udvalget.

Arbejdstagerrettigheder er nævnt i forhandlingsmandatet som et af de grundlæggende elementer, men en egentlig suspensionsklausul – som vi kender det i forbindelse med menneskerettigheder – er det ikke sandsynligt at vi kan få ind i teksten.

Frank Aaen takkede for svaret vedrørende mandatgivning. Han argumenterede for tidlig mandatgivning med, at måske kunne et flertal i Europaudvalget give regeringen et mandat, der siger, at hvis der bliver en frihandelsaftale med Columbia, skal den indeholde en paragraf, der siger, at hvis man bliver ved med at forfølge fagforeningsledere, skal vi kunne indføre sanktioner.

Han ville godt have en lidt skarpere tilbagemelding fra udenrigsministeren om, hvordan vi kan få sanktioner ind i de aftaler, idet han forstod, at udenrigsministeren var enig i, at der skal være sanktioner.

Udenrigsministeren svarede Frank Aaen, at det var meget, meget svært at få det danske synspunkt om sanktioner ind, da det drejede sig om menneskerettigheder, og en suspensionsklausul, når det drejer sig om arbejdstagerrettigheder, kan vi ikke få igennem. I øvrigt henviste han til debatten i Folketinget.

Frank Aaen henviste til, at efter GSP+ aftalerne er der mulighed for sanktioner. Det foreliggende er altså en svækkelse.

Udenrigsministeren mente, vi hele tiden får skærpet holdningen i retning af det, Danmark står for, men vi må tage det skridt for skridt. Hvis vi strammer den yderligere nu, mister vi indflydelse.

14. Gennemførelsen af den 10. Europæiske Udviklingsfond

- Ventes vedtaget på dette eller et senere rådsmøde

KOM (2006) 0650

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

FO

15. Henstilling fra Kommissionen til Rådet om Det Europæiske Fællesskabs deltagelse i forhandlingerne om kommerciel hvalfangst i Den internationale Hvalfangst-kommission (IWC)

- Sagen forventes vedtaget på et senere rådsmøde

SEK (2007) 0115

* Rådsmøde 2795+2796 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 8 (henvendelse fra Den Nordatlantiske Gruppe)

Alm. del (06) – bilag 244 (grundnotat af 13/3-07)

Alm. del (06) – bilag 282 (høringssvar)

Alm. del (06) – bilag 243 (fortroligt) (Kommissionens henstilling til Rådet om deltagelse i forhandlingerne)

Udenrigsministeren: Dette punkt forelægges til forhandlingsoplæg. Sagen er ikke programsat på noget rådsmøde endnu, men Kommissionen ønsker sagen færdigbehandlet inden den kommende samling i hvalfangstkommissionen, hvor plenaren starter den 28. maj.

Regeringen finder ikke, at Danmark kan støtte Kommissionens henstilling om en fælles optræden i hvalfangstkommissionen. Det er der flere grunde til:

Vores politik i hvalfangstkommissionen er udviklet på baggrund af de synspunkter og interesser, der er i Grønland, på Færøerne og i Danmark. Politikken kan siges at udtrykke et bæredygtigt kompromis mellem de tre rigsdele, udviklet over en lang årrække i rigsfællesskabet.

Danmark er nationen i midten af hvalfangstkommission – IWC. Vi er i en vis forstand brohovedet mellem de nationer, der ønsker kommerciel hvalfangst genindført, og de nationer, der er imod dette.

Danmark ønsker at holde sammen på IWC, fordi alternativet er ingen global regulering af storhvalfangst. Organisationen knager jo allerede voldsomt i fugerne. Uden IWC risikerer vi, at der bliver frit slag på verdenshavene. Bæredygtighed indebærer i stedet, at vi konstruerer en fælles politik i et kompromis, der holder.

Den politik, Kommissionen og en række medlemslande ønsker ført i IWC, vil i vidt omfang ikke harmonere med den balancerede tilgang, Danmark står for.

FO

Regeringen håber derfor, at Kommissionens henstilling vil blive afvist også af andre medlemslande. Skulle det ikke blive tilfældet, vil Danmark benytte sig af den mulighed, der ligger i at fortsætte den danske politik i hvalfangstkommissionen på basis af Maastrichttraktatens erklæring 25, som tillader EU-lande – som Danmark – selvstændigt at varetage interesserne for oversøiske lande og territorier.

Svend Auken ville ikke modsætte sig regeringens forhandlingsoplæg. Det skyldes ikke nødvendigvis, at Socialdemokraterne er enige i argumentationen. Svend Auken mente, man måtte erkende, at der er forskel på den måde, vi ser på havpattedyrene på i Danmark og i Grønland. Det har der i mange år været en dialog om. Nu er systemet sådan, at der kun er én stemme i den internationale hvalfangstkommission. Svend Auken havde tidligere slået til lyd for, at man burde forhandle sig frem til en situation, hvor eksempelvis Grønland selv kunne få lov til at tale, for så kunne Grønland fremføre sine syns-

punkter, mens vi kunne fremføre de syddanske synspunkter. Når Socialdemokraterne tilslutter sig forhandlingsoplægget, er det fordi det svarer til, hvad man har forhandlet sig frem til i rigsfællesskabet.

Svend Auken mente ikke, det var helt rigtigt, når udenrigsministeren sagde, at vi altid har stået på den linje, vi står på nu. Der har heldigvis været meget mere nuancerede synspunkter inde i debatten. Da det største fremskridt i fredningen af hvaler skete – nemlig oprettelsen af reservaterne ved Antarktis – var Grønland en ivrig støtte, fordi man samtidig fik nogle meget fornuftige indrømmelser i forhold til Grønlands egne fangstmuligheder.

Der står i det supplerende samlenotat, at der kun er et land, der støtter Kommissionen, så sagen skulle ikke være så vanskelig, men Svend Auken gik ud fra, at udenrigsministeren ikke lagde op til, at Danmark alene ville blokere for 27 andre landes muligheder for at agere, altså nedlægge veto.

Steen Gade oplyste, at SF ikke er enig i den forhandlingslinje, som den danske regering følger, og da argumentationen for at sige nej til at lade Kommissionen være med i forhandlingerne er knyttet op på den, ville han sige nej til forhandlingsoplægget. Han savnede lidt kreativitet fra den danske regerings side og kunne have ønsket, at vi havde fremsat forslag om en mellem-løsning.

Han var enig med Svend Auken i, at på sigt bør Grønland og Færøerne helt åbenlyst selv have kompetence på sådanne områder.

Steen Gade ville gerne have et notat fra regeringen om Kommissionens miljøpolitiske argumenter for forslaget. Han mente, den havde mange pointer. Han var bange for, at den danske regerings afvisning på en måde kan komme til at stå i vejen for andre internationale miljøinitiativer.

I denne sag var han bange for, at regeringen mere havde taget hensyn til Grønland og Færøerne end til hvalerne.

Per Dalggaard var glad for, at regeringen for en gangs skyld var enig med Dansk Folkeparti i, at EU ikke skal blande sig.

I forbindelse med det brev, Den Nordatlantiske Gruppe har sendt ud, ville han gerne have en kommentar fra udenrigsministeren, idet han især hæftede sig ved tonen, når man skriver om ”den enhedsstat, man så krampagtigt fastholder” og om at ”banke Grønland og Færøerne på plads i bedste kolonistil.”

Dansk Folkeparti har den holdning, at grønlænderne må have lov at høste de hvaler, de har brug for til eget brug, på lige fod med at de danske landmænd ”høster kvægekød på markerne”.

Udenrigsministeren præciserede indledningsvis i sin besvarelse, at det ikke er mandatet til forhandlingerne i den internationale hvalfangstkommission, vi diskuterer i dag. Den diskussion skal vi have senere, formentlig i

maj måned. I dag drejer det sig om, hvorvidt Kommissionen skal overtage forhandlingerne eller ej.

Udenrigsministeren var glad for opbakningen fra Socialdemokraterne.

Udenrigsministeren måtte sige til Steen Gade, at "man kan ikke være lidt gravid". Enten skal Kommissionen overtage forhandlingerne, eller også skal Kommissionen ikke overtage forhandlingerne.

Vor position er ikke, at vi blokerer. Vi vil henvise til erklæring 25 og sige, vi har ret til at varetage oversøiske territoriers interesser.

Svend Auken henviste til, at man tit havde haft en dialog med Grønland om kommerciel hvalfangst for mindre fartøjer i kystnære områder, og han mente, det havde været en meget konstruktiv diskussion. I den forbindelse pegede han på, at vi inden for fiskeripolitikken meget ofte prøver at hjælpe det kystnære fiskeri, som der er mange fordele knyttet til.

Med hensyn til selve mandatgivningen fremstiller udenrigsministeren det, som om Kommissionen ønsker at få eksklusiv kompetence. Han havde forstået, at Kommissionen ønskede at behandle dette spørgsmål som alle andre internationale miljøaftaler. Det vil sige, at medlemsstaterne kan have deres holdning, mens der også er en fælles holdning, som repræsenteres af Kommissionen og formandslandet. Det kan vi vel strengt taget ikke have noget imod som model. Spørgsmålet er, om vi ønsker det i den konkrete situation.

Den erklæring 25, som udenrigsministeren omtalte, er ikke nævnt i samlenotatet, og Svend Auken havde aldrig hørt om den, men det lød interessant med, at man kunne varetage de oversøiske områders interesser – endda når det drejede sig om oversøiske områder, som ligger uden for EU. Han ville gerne have et notat om erklæring 25.

Til slut sagde Svend Auken, at man skal være opmærksom på, at der er en renomméfaktor, som også har betydning for Danmark og Grønland, idet resten af verden jo ser anderledes på dette spørgsmål, end vi gør. Derfor skal man passe på, at man ikke sætter sit omdømme og renommé til ved en klunnet fremgangsmåde. Som sagt støtter Socialdemokraterne, at den danske holdning bliver til i en fornuftig dialog med Grønland og Færøerne, men der skal også anvendes klogskab og vises hensyn til de stærke følelser, der findes på området.

Steen Gade syntes, det blev fremstillet på en måde, så det lignede en tilståelsessag, altså at Kommissionen havde gode argumenter juridisk og miljømæssigt. Det er vel derfor, regeringen har valgt at bruge en helt anden argumentation for at sige nej. Han havde nærmest indtrykket af, at regeringen ikke engang behøvede sige nej. Man kunne sige ja, men samtidig – af helt andre grunde, af hensyn til rigsfællesskabet – anvende erklæring 25. Han kendte heller ikke erklæring 25, men reagerede på, hvad udenrigsministeren

sagde. Hvis det er tilfældet, så handler sagen ikke om hvaler.

Steen Gade bad om et notat om regeringens miljømæssige og juridiske argumenter for at modsætte sig Kommissionens forslag.

Per Dalggaard henviste igen til det åbne brev, som Den Nordatlantiske Gruppe i Folketinget, havde skrevet – som han syntes, alle skulle læse – og ville gerne vide, om regeringen er enig i, at den danske regering krampagtigt fastholder enhedsstaten.

Udenrigsministeren svarede Svend Auken, at det med det kystnære fiskeri må man tale om, når man skal fastlægge mandatet til den næste konference i Den internationale Hvalfangstkommission. I den foreliggende situation var sagen ganske enkel for udenrigsministeren: Handler vi som et rigsfællesskab, eller handler vi ikke som et rigsfællesskab?

Udenrigsministeren svarede Steen Gade, at i øjeblikket handler det om, hvorvidt vi skal handle som rigsfællesskab, eller om vi skal handle som Syddanmark. Nogle synes, at vi slet ikke skal have et rigsfællesskab, og de vil opleve det, som Steen Gade går ind for, som et argument for, at vi ikke skal have et rigsfællesskab. Hvad der er den samlede interesse for rigsfællesskabet, må man snakke sig til rette om. Det har alle regeringer gjort. Vi har altid haft miljøministre og udenrigsministre inde over i forbindelse med Grønland og Færøerne, og vi har altid fundet en fælles position. Han havde aldrig haft noget at udsætte på tidligere regeringers håndtering af disse sager.

Udenrigsministeren lovede at udarbejde et notat om erklæring 25, hvori man samtidig beskriver de problematikker, som systemet indebærer.

Udenrigsministeren svarede Per Dalggaard, at han opfattede brevet fra Den Nordatlantiske gruppe som en øjenåbner for Steen Gade. Det er ikke regeringen, Den Nordatlantiske Gruppe kritiserer. Den Nordatlantiske Gruppe er ganske tilfreds med, at Danmark varetager rigsfællesskabets samlede interesser. Han syntes bestemt også, alle skulle læse brevet.

Steen Gade syntes ikke, udenrigsministeren havde svaret på hans spørgsmål. Der er ingen, der mener, vi ikke skal støtte rigsfællesskabet. Men kan forslaget ikke godt blive vedtaget på mødet, uden at Danmark siger, vi vil bruge den artikel?

Udenrigsministeren havde heller ikke svaret på, om Kommissionen har gode miljømæssige og juridiske argumenter for sit forslag.

Udenrigsministeren havde forstået, at de spørgsmål, Steen Gade stillede, var noget, han ville have med i notatet. For ham var det et spørgsmål om, hvorvidt vi handlede for rigsfællesskabet, eller om vi skulle underlægge rigsfællesskabet EU's kompetence.

Steen Gade præciserede, at han ikke kendte erklæring 25 og kun reagerede på, hvad udenrigsministeren sagde, og hans spørgsmål gik på, om vi

ikke under alle omstændigheder kan bruge erklæring 25.

Lone Dybkjær syntes, udenrigsministerens argumentation med hensyn til rigsfællesskabet var lidt mærkværdig. Det har altid været en vanskelig sag, og vi har altid haft det dilemma. Vi har af og til overladt lidt kompetence til Kommissionen, selv om det ikke nødvendigvis var i overensstemmelse med det samlede danske rigsfællesskabs interesser. Det Radikale Venstre synes, at mandatet er OK, men det synes selvfølgelig også, at vi skal have de sædvanlige nuancer med i billedet. Udenrigsministeren er nødt til at bevæge sig lidt omhyggeligt, fordi der er store interesser på spil. Men Lone Dybkjær accepterede helt, at vi ikke skal lægge os ud med Grønland på dette område.

Udenrigsministeren sagde, at når regeringen forelægger forhandlingsoplæg nu, er det fordi vi vil kunne sige, at vi ønsker ikke at overdrage kompetence til Kommissionen, og hvis den overtager hele kompetencen, så vil vi trække erklæring 25. Vi kan kun trække erklæring 25, hvis vi i forvejen har sagt til Kommissionen, at det bliver resultatet, hvis vi ikke når løsninger, der er tilfredsstillende for Danmark.

Han var helt enig med Lone Dybkjær i, at vi selvfølgelig skal have nuancerne med.

Han præciserede, at det er bæredygtig hvalfangst, rigsfællesskabet står for, og der skal være tale om bæredygtighed på et videnskabeligt grundlag. Alternativet er, at de lande, der i forvejen fanger hvaler og ikke accepterer moratoriet, bare fanger løs. Hvis vi ikke kan opretholde organisationen, kommer vi i en situation, hvor man overhovedet ikke kan lave restriktioner. Så vores holdning er præcis dikteret af, at vi ønsker at beskytte hvalerne mod rovdrift. Regeringens position er altså ikke, at nu skal der bare fanges løs. Regeringens position er, at det må afgøres efter videnskabelige kriterier. Det betyder, at de lande, der i dag fanger, pludselig skal bøje sig for et kvoteregime.

Steen Gade spurgte, om udenrigsministerens svar betyder, at hvis vi nu melder ind, at vi vil bruge erklæring 25, kan vi få en aftale som den, Steen Gade argumenterede for, nemlig at EU har kompetence, og at vi også har kompetence.

Udenrigsministeren svarede, at sådan ville det være, hvis EU tilsluttede sig den danske holdning, men det er jo ikke tilfældet. Spørgsmålet er, om rigsfællesskabet skal aflevere kompetence til EU.

Steen Gade præciserede, at han spurgte om noget andet, Hvis det er sådan, at hvis Kommissionens forslag bliver vedtaget, og vi trækker erklæring 25, så skal vi have en forhandling med Kommissionen, fordi Danmark også har kompetence, så var det lige før han kunne være positiv over for det.

Svend Auken gentog, at Socialdemokraterne står bag forhandlingsop-

lægget, men som han havde sagt, er der tale om en meget følsom sag, som har betydning for både Grønlands og Danmarks renommé. Derfor bør udenrigsministeren – inden for mandatets rammer – handle med omtanke. Svend Aukens tilføjede, at EU tidligere har vist meget stor velvilje over for Grønland i sager, som trods alt er meget vigtigere for Grønland end disse finhvaler.

Lone Dybkjær forstod det sådan, at hvis man siger nej til Kommissionens forslag, så skal man sige til nu, hvis man vil anvende erklæring 25, såfremt de andre alligevel vedtager at få Kommissionen ind i billedet. Hvis ikke man siger nej, kan man ikke anvende erklæring 25.

Udenrigsministeren bekræftede Lone Dybkjærs pædagogiske fremstilling.

Han betegnede det som meget sødt, at Steen Gade ville være med til forhandlingsoplægget, men han mente, det var en fuldstændig teoretisk øvelse, Steen Gade var i færd med.

Han var helt enig i Svend Aukens bemærkninger om Danmarks og Grønlands image.

Udenrigsministeren syntes, medlemmerne skulle læse brevet fra Den Nordatlantiske Gruppe. Han syntes faktisk, rigsfællesskabets holdning var den mest anstændige, og pegede på, at hvis ikke det lykkes at redde Den internationale Hvalfangstkommission, så får vi det vilde ridt hen over havene, idet hvalfangernationer kan melde sig ud af IWC eller kalde deres fangst for videnskabelig. Vi går ind for videnskabeligt begrundet, bæredygtig hvalfangst for at forhindre rovdrift.

Steen Gade støttede ikke helt regeringens forhandlingsoplæg, idet han ikke syntes, regeringen havde svaret klart på, hvad der lå i mandatet.

Udenrigsministeren syntes, han havde givet et gysende klart svar.

16. Somalia

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

Udvalgsmødereferater:

Alm. del (06) – bilag 217, side 792 (seneste behandling i EEU 9/2-07)

Alm. del (06) – bilag 173, side 690 (behandlet i EEU 18/1-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

17. Zimbabwe

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 5 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren: Fokus for drøftelsen vil være den aktuelle politiske situation i Zimbabwe med den seneste tids mange voldelige overgreb mod oppositionen. Vi vil vedtage konklusioner, som udtrykker dyb bekymring over

situationen, samtidig med at der bakkes op om de afrikanske initiativer, der er i gang for at løse konflikten i Zimbabwe.

Jeg mødtes den 17. april med to politikere fra det vigtigste oppositionsparti Movement for Democratic Change, MDC – generalsekretærene Welshman Ncube og Tendai Biti – hvor jeg fik en førstehåndsberetning om situationen her og nu i Zimbabwe. Mugaberegimets forsøg på at holde fast i magten, samtidig med at den økonomiske, politiske og sociale situation i landet til stadighed forværres, forekommer mere og mere desperat. MDC-repræsentanterne så dog samtidig SADC-landenes nye aktive politik over for Zimbabwe som meget opmuntrende, herunder afholdelsen af et ekstraordinært topmøde den 29. marts 2007 og udpegelsen af Sydafrika som mægler mellem regeringen og oppositionen i Zimbabwe forud for de planlagte parlaments- og præsidentvalg i marts 2008.

MDC gav udtryk for, at EU's sanktioner mod magteliten i Zimbabwe – der befinder sig p.t. ca. 125 personer på sanktionslisten – er virkningsfulde. EU bør ikke overveje at lempe sanktionerne, før der er helt konkrete resultater af SADC's mæglingsbestrebelse. Af rådskonklusionerne vil fremgå, at listen vil blive justeret, således at der tilføjes et mindre antal højtstående politifolk med et direkte ansvar for den seneste tids politivold.

Fra dansk side vil vi fortsætte med at følge situationen meget tæt og indtil videre yde støtte til de afrikanske kræfter, der er i gang for at løse konflikten. Danmark vil fortsætte den finansielle støtte til menneskerettighedsindsatser, demokratiudvikling og humanitær bistand, som årligt andrager ca. 50 mio. kr.

18. Dødsstrafmatorium

Rådsmøde 2795+2796 – bilag 6 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

20. Siden sidst

Status for arbejdet med retsgarantier i EU's terrorlister

Alm. del (06) – svar på spørgsmål 33 (fortroligt) (brev fra Rådet til MKO)

Udenrigsministeren: Europaudvalget har som bekendt vist interesse for arbejdet med styrkede retsgarantier i EU's terrorlister. Jeg vil derfor kort redegøre for status for dette arbejde.

I min besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 32 oplyste jeg, at der i EU på teknisk niveau var opnået enighed om at udstrække de retssikkerhedsgarantier, som Retten fandt skulle gives MKO – herunder krav om begrundelse og

partshøring – til de øvrige personer og organisationer på EU's terrorlister. Dette er en konsekvens af Rettens dom i MKO-sagen og skal derfor holdes adskilt fra den mere generelle debat om forbedring af individets stilling i forhold til EU's terrorlister.

Det er efter min opfattelse helt naturligt, at ikke kun MKO får tildelt disse retsgarantier, men at alle – både nuværende og kommende – personer og organisationer på EU's terrorlister får samme retsgarantier.

Som et konkret resultat af denne forbedring af retsgarantierne vil Rådet på mandag nikke til de uklassificerede begrundelser, som skal danne grundlag for en høring af samtlige personer og organisationer, som i dag står på terrorlisterne.

Om den mere generelle debat skal jeg bemærke, at vi under samrådet den 2. marts aftalte, at Europaudvalget ville blive inddraget i arbejdet med en samlet revision af procedureerne for optagelse på EU's terrorliste. Dette arbejde forventes igangsat i begyndelsen af maj måned, og at jeg vil vende tilbage til udvalget, når vi har et overblik over indholdet af de nye forslag. Arbejdet er altså ikke startet endnu.

Svend Auken gjorde opmærksom på, at det ikke alene drejer sig om, hvordan man kommer på terrorlisten. Det drejer sig også om, hvordan man kommer af igen. Hvad nu, hvis udenrigsministeren pludselig røg på terrorlisten, fordi efterretningstjenesten i et enkelt land havde set sig sur på ham? Hvordan skulle Per Stig Møllers venner, som trods alt ikke mente, han var terrorist, få ham af listen igen?

Burde der ikke være en uafhængig instans, som tog stilling til disse spørgsmål? Svend Auken sagde, at i striden om MKO er Europaudvalgets medlemmer afskåret fra at vurdere de sikkerhedsmæssige oplysninger, men man kunne i hvert fald se, at der i offentligheden er skabt megen tvivl, og det ville være velgørende, hvis man havde en uafhængig instans.

Svend Auken var meget glad for, at udenrigsministeren sluttede med at sige, at Europaudvalget bliver draget ind i diskussionen om en samlet revision af procedureerne for optagelse på EU's terrorliste.

Frank Aaen kunne ikke gå ind på det fortrolige papir, Europaudvalget havde fået tilsendt med begrundelsen for, at MKO blev fastholdt på terrorlisten, men han havde fra anden side fået en ikke-fortrolig version og kunne sige, at alle aktionerne lå langt tilbage i tiden og havde været rettet mod et diktatur eller at udemokratisk styre og efter Enhedslistens opfattelse normalt ville blive betragtet på samme måde som modstandsbevægelsens aktioner i Danmark under 2. verdenskrig. Han spurgte, om det var muligt – uden at overtræde fortroligheden – at høre om regeringens holdning til, at man med den type begrundelser kunne fastholde en organisation på terrorlisten.

Frank Aaen spurgte, om PET er enig i, at vi har at gøre med en terrororganisation.

Har MKO fået udbetalt den erstatning, som dommen tilkender dem?
Frank Aaen tilføjede, at ham bekendt var det ikke sket.

Udenrigsministeren takkede for Svend Aukens moralske støtte og sagde, at det selvfølgelig også skal indgå i drøftelserne, hvordan man kommer af terrorlisterne igen. Til forskel fra FN-listen revideres EU's liste hver sjette måned, så det er mulighed at komme af igen, og organisationerne kan svare på de uklassificerede begrundelser, de får.

Han var helt enig i, at den danske position må være, at vi skal sørge for, at retsgarantierne bliver så stærke som muligt.

Udenrigsministeren ville ikke diskutere MKO, som Frank Aaen gerne ville, idet det ikke var på dagsordenen.

Han oplyste dog, at sagen om erstatningen ikke er afsluttet.

Frank Aaen sagde, at så måtte man vende tilbage til sagen om MKO ved en anden lejlighed.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg under dagsordenens punkt 15, der drejer sig om Kommissionens kompetence i forhandlingerne om hvalfangst, idet Socialistisk Folkeparti dog var imod forhandlingsoplægget.